Dosarul nr. 21r-461/25 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
/1-24053483-02-21r-12052025/ Judecător: Bologan Ana

D E C I Z I E
În numele Legii

17 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
În componența:
Președintele completului, judecătorul Ion Bulhac
Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat în ordine de recurs, în lipsa părților, recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 4 - Cricova, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 martie 2025, cu privire la plângerea depusă de condamnatul Bogdan Gheorghii împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
În procedura primei instanțe 27.05.2024– 31.03.2025;
În procedura instanței de recurs 12.05.2025 –17.11.2025;
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea încheierii contestate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. La 14 mai 2024, condamnatul Bogdan Gheorghii a depus plîngere în instanţa de judecată, prin care a solicitat constatarea condiţiilor de detenţie din penitenciarul în care se deţine, care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează

drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, invocînd faptul că condiţiile de detenţie în penitenciatul în care se deţine, erau insuportabile, iar în cele din urmă condamnatul consideră că i s-au afectat grav drepturile, motiv pentru care pledează pentru reducerea din pedeapsă în conformitate cu prevederile art. 473^2 - 473^4 Cod de procedură penală.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 martie 2025, s-a dispus:

*Se admite parţial plîngerea condamnatului Bogdan Gheorghii *****, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare cu privire la constatarea deţinerii în condiţii de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.*

*Se constată deţinerea lui Bogdan Gheorghii *****, a.n. *****, în Penitenciarul nr.4 Cricova, în perioada de* ***01.02.2024 - 23.07.2024****, în condiţii condiţii de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.*

În rest plîngerea se respinge ca neîntemeiată.

3. La 03 aprilie 2025, Penitenciarul nr. 4-Cricova, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 martie 2025, solicitând casarea încheierii în partea în care a fost admisă cererea condamnatului Bogdan Gheorghi și pronunțarea unei noi soluții prin care, să fie respinsă plângerea ca neîntemeiată.

4. În motivarea recursului indică, că hotărârea primei instanțe este parțial neîntemeiată, întrucât condamnatul nu a prezentat probe concludente și pertinente care să confirme că a fost deținut în condiții ce ar fi încălcat drepturile garantate de articolul 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Potrivit administrației penitenciarului, plângerea nu conținea o descriere detaliată a circumstanțelor materiale și nu îndeplinea cerințele imperative ale articolului 473^2 alineatul (2) din Codul de procedură penală, care impune indicarea perioadei, locului detenției și a condițiilor concrete care ar fi afectat grav drepturile persoanei. Prin urmare, în lipsa acestor elemente, instanța nu ar fi trebuit să examineze plângerea în fond.

5. Mai indică recurentul, că în perioada detenției, condițiile de trai ale lui Bogdan Gheorghii în Penitenciarul nr. 4 Cricova au fost conforme standardelor prevăzute de legislația națională și de actele normative în vigoare. Celulele erau dotate conform prevederilor anexelor 22 și 23 ale Statutului executării pedepselor, temperatura minimă în sezonul rece era de 18°C, iluminarea și aerisirea erau asigurate, toaletele erau separate de spațiul comun, iar igiena era menținută prin deratizări și dezinsecții periodice. Deținuții

beneficiau de hrană caldă de trei ori pe zi, de produse de igienă personală și de asistență medicală zilnică, conform Ordinului Ministerului Justiției nr. 478/2006. În aceste condiții, nu se poate susține existența unor tratamente inumane sau degradante care să justifice constatarea unei încălcări a articolului 3 CEDO.

6. De asemenea, menționează că instanța de fond a făcut referiri eronate la cauze CEDO privind Penitenciarul nr. 13 Chișinău, deși plângerea se referea exclusiv la Penitenciarul nr. 4 Cricova. Totodată, condamnatul a invocat rapoarte vechi ale Consiliului pentru Prevenirea Torturii din anii 2014 și 2017, care nu acoperă perioada reală a detenției sale, respectiv anul 2024. Administrația penitenciarului subliniază că instanța a ignorat datele reale prezentate de instituție și a dispus reducerea pedepsei fără a exista o bază factuală solidă. În plus, se observă că la momentul examinării plângerii, Bogdan Gheorghii a fost deja eliberat din detenție, astfel că cererea sa nu mai avea obiect, iar instanța ar fi trebuit să înceteze examinarea cauzei.

7. *Examinând încheierea contestată prin prisma motivelor de recurs invocate şi cercetând materialele cauzei, Colegiul penal, consideră necesar de a respinge recursul declarat, din următoarele considerente.*

8. Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

9. Ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

10. Conform prevederilor art. 449 alin. 1 lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

11. Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

12. Conform art. 441 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art. 444 din Codul de procedură penală, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

13. Reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, prin sentința Judecătoriei Ungheni din 31 octombrie 2023, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2023, Bogdan Gheorghii ***** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264^1 alin. (4) Cod penal, la o pedeapsă de 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

14. Începutul termenului: 24 ianuarie 2024, sfîrșitul termenului: 23 iulie 2024.

15. Conform informației prezentate de administrația Penitenciarului nr. 4 Cricova nr. 5/557 din 05 decembrie 2024, condamnatul Bogdan Gheorghii a fost eliberat din Penitenciarul nr. 4 Cricova la data de 23 iulie 2024, conform executării integrale și efective a termenului de pedeapsă.

16. Conform raportului prezentat de administrația Penitenciarului nr. 4 Cricova, instanța de judecată stabilește că, condamnatul Bogdan Gheorghii a fost deținut în Instituțiile Penitenciare, în următoarele perioade de timp:

- Penitenciarul nr. 13 Chișinău – 25 ianuarie 2024 - 01 februarie 2024;
- Penitenciarul nr. 4 Cricova – 01 februarie 2024 – 23 iulie 2024.

17. La 14 mai 2024, condamnatul Bogdan Gheorghii a depus plîngere în instanța de judecată, prin care a solicitat constatarea condițiilor de detenție din penitenciarul în care se deține, care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocînd faptul că condițiile de detenție în penitenciatul în care se deține, erau insuportabile, iar în cele din urmă condamnatul consideră că i s-au afectat grav drepturile, motiv pentru care pledează pentru reducerea din pedeapsă în conformitate cu prevederile art. 473^2 - 473^4 Cod de procedură penală.

18. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 martie 2025, s-a admis parțial plîngerea condamnatului Bogdan Gheorghii *****, împotriva administrației instituției penitenciare cu privire la constatarea deținerii în condiții de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a constatat deținerea lui Bogdan Gheorghii *****, a.n. *****, în Penitenciarul nr.4 Cricova, în perioada de 01 februarie 2024 – 23 iulie 2024, în condiții condiții de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În rest plîngerea s-a respins ca neîntemeiată.

19. Colegiul notează, că instituția penitenciară contestă actul judecătoresc emis de judecătorul de instrucție, anume în partea în care s-a admis plângerea condamnatului, fiind constatată totodată deținerea acestuia în Penitenciarul nr. 4 Cricova, în perioada de

01 februarie 2024 – 23 iulie 2024, în condiţii condiţii de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

20. Colegiul penal atestă, că instanța de judecată a pronunțat soluția de admitere parțială a plângerii lui Bogdan Gheorghii în temeiul constatării că, pe perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 4 Cricova din 01 februarie 2024 pînă la 23 iulie 2024, acesta a fost deținut în condiții care au încălcat prevederile articolului 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ce interzice tratamentele inumane sau degradante.

21. În fundamentarea soluției, judecătorul de instrucție a reținut că administrația penitenciarului nu a probat existența unor condiții conforme standardelor legale și internaționale, deși avea sarcina probațiunii, potrivit art. 473^3 alin. (2) Cod de procedură penală. Raportul transmis de penitenciar, care invoca respectarea „minimului necesar" de condiții, a fost calificat de instanță ca fiind pur declarativ, neînsoțit de dovezi concrete referitoare la suprafața celulelor, igienă, ventilație sau alte aspecte relevante.

22. Pe baza probelor analizate, instanța a stabilit că spațiul locativ asigurat condamnatului era sub standardul minim de 4 m² per persoană, prevăzut la pct. 464 din Hotărârea Guvernului nr. 583/2006. Potrivit Raportului administrației, secția unde era plasat Bogdan Gheorghii avea o suprafață de aproximativ 55 m² și găzduia 18 persoane, ceea ce înseamnă mai puțin de 3 m² per deținut. Astfel, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia judecătorului de instrucție, care a considerat că acest fapt este suficient pentru a constata existența unei supraaglomerări grave, incompatibile cu respectarea demnității umane și cu standardele stabilite de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauze similare, precum Kalashnikov c. Rusia, Ostrovar c. Moldova și Sulejmanovic c. Italia.â

23. În același sens, instanța de fond a făcut trimitere și la rapoartele Consiliului pentru Prevenirea Torturii, care au evidențiat deficiențe persistente în spațiile de cazare din majoritatea penitenciarelor din Republica Moldova, inclusiv insuficiența spațiului și lipsa condițiilor sanitare adecvate. În baza acestor constatări, s-a concluzionat că nivelul de suferință cauzat condamnatului a depășit pragul inerent oricărei detenții, ceea ce justifică aprecierea că a fost supus unui tratament contrar articolului 3 din Convenție.

24. Totodată, contrar argumentelor instituției penitenciare formulate în recursului declarat, deși plângerea a fost admisă în ceea ce privește constatarea detenției în condiții inumane, instanța de fapt a reținut că nu poate fi dispusă reducerea pedepsei, deoarece Bogdan Gheorghii fusese deja eliberat la 23 iulie 2024, după executarea integrală a sancțiunii. Conform art. 473^2 alin. (4) din Codul de procedură penală, mecanismul compensator prin reducerea pedepsei se aplică doar părții neexecutate a acesteia, iar

pentru cazurile în care pedeapsa este deja executată, se poate solicita doar o compensație bănească.

25. În altă ordine de idei, instanța de recurs reține, că argumentul recurentului potrivit căruia condamnatul nu ar fi prezentat probe concludente este nefondat. Conform art. 473^3 alin. (2) Cod de procedură penală, sarcina de a demonstra lipsa încălcărilor privind condițiile de detenție revine administrației instituției penitenciare, și nu condamnatului. În cauză, instanța de fond a constatat corect că raportul prezentat de administrația penitenciarului nu a conținut date concrete privind suprafața celulei, numărul efectiv de persoane deținute și condițiile reale de trai, fiind redactat într-o manieră generală, formală și fără relevanță practică pentru analiza conformității condițiilor de detenție cu cerințele articolului 3 CEDO.

26. Totodată, contrar afirmațiilor recurentului, instanța de fond a stabilit că informațiile furnizate chiar de către penitenciar confirmă existența supraaglomerării. Din raportul administrației rezultă că secția în care a fost cazat Bogdan Gheorghii avea o suprafață de aproximativ 55 m² și găzduia 18 persoane, ceea ce înseamnă un spațiu mai mic de 3 m² per deținut, sub standardul minim de 4 m² prevăzut de punctul 464 din Hotărârea Guvernului nr. 583/2006. Aceste constatări obiective, coroborate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauze precum *Kalashnikov c. Rusia*, *Ostrovar c. Moldova* și *Sulejmanovic c. Italia*, demonstrează că supraaglomerarea constituie, în sine, un tratament inuman și degradant, independent de alte aspecte materiale precum iluminarea sau temperatura celulei.

27. Argumentul recurentului privind conformitatea generală a condițiilor de detenție cu standardele legale nu poate fi reținut, întrucât nu se poate substitui obligației statului de a asigura un spațiu personal minim și condiții care să respecte demnitatea umană. Faptul că penitenciarul oferă hrană, aerisire sau asistență medicală nu înlătură existența unei încălcări al art. 3 CEDO atunci când spațiul locativ este sub limita admisă și detenția se desfășoară pe o perioadă îndelungată. În mod corect, instanța de fond a reținut că nivelul de suferință la care a fost supus condamnatul depășește ceea ce este inerent unei pedepse privative de libertate.

28. De asemenea, este irelevant și argumentul că plângerea ar fi lipsită de obiect, întrucât condamnatul a fost eliberat înainte de soluționarea cauzei. Or, instanța de fond a apreciat corect că, potrivit art. 473^2 alin. (5) Cod de procedură penală, plângerea poate fi depusă pe parcursul detenției sau în termen de șase luni de la eliberare. Bogdan Gheorghii a introdus plângerea la 14 mai 2024, deci în timpul executării pedepsei, iar aceasta era perfect admisibilă.

29. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu

cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

30. Pentru motivele expuse, Colegiul penal va respinge recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 4 - Cricova, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 martie 2025, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea contestată este una legală și întemeiată, iar temeiuri de casare a încheierii în acest sens nu au fost reținute.

31. În conformitate cu prevederile art. 437 alin. (1), art. 448, art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru-

D E C I D E:

Respinge ca nefondat, recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 4 - Cricova și menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 31 martie 2025.

Decizia este irevocabilă.

Președintele cupletului, judecătorul Ion Bulhac

Judecător Natalia Mămăligă

Judecător Vitalie Pîslariuc